

75 ÅR

UNIVERSITAS

NR. 1 JANUAR 1946 1. ARG

Kulturgodene må få videre utbredelse.

UNESCO's oppgaver, ved professor Alf Sommerfelt.

I Hva er UNESCO. Hva er dens mål og hva kan den utrette? Det er en internasjonal organisasjon for utdannelse, vitenskap og kultur. At en slik organisasjon virkelig har mange og viktige oppgaver viser først den bibliotek-ten som ble opprettet i 1944 og senere i 1948 og 1949 etablerer de landfysiske regjeringer i London og med dem fulgte med de forskjellige undervisningsministerier. Disse departementene hadde ikke bare å sørge for skoler og undervisning for sine landfysiske i Stockholm, de måtte også forberede planoppgavene av undervisningsvesnet i sine land. For å få en samlet oversikt over de oppgaver som ble og for å få erstatning hjelp til de okkuperte land sammenkalle den dyrtatte beredte undervisningsminister E. A. Blicher i London 1942 et møte av de allierte undervisningsministere i London og innledet til dette møtet representanter for de vitenskapelige samfundene, som de britiske, franske, danske, svenske, norske og sovjetiske.

Under drøftingene i de regelmessige to-månedige møter som denne konferansen holdt vidt det søgtes på det søkte var problemene i alle land, men at de i Øst-Europa hadde et virkelig forferkende omfang. Her hadde tyskerne systematisk søkt å utrydde alt intellektuelt liv. I Polen i okkuperte alle universiteter, høyskoler og andre vitenskapelige institusjoner, biblioteker og høyere skoler såvidt eller helt ødelagt og fysisk ødelagt eller stengt av for en drøyt eller stede i konsentrasjonsleirer. Den polske undervisningsministeren rapporterte at Polen ville trenge 50 000 nye skolebøker for å erstatte de som var ødelagt og at bibliotekene og laboratorier måtte bygges opp igjen og utstyres fra nytt av. Konferansen fant derfor at den første oppgave måtte bli å søke å hjelpe undervisningsvesnet i de okkuperte land på fote igjen. Internasjonale kommisjoner ble med en gang nedlagt for å organisere innkjøp av ny britisk litteratur og å forberede innkjøp av laboratorier. Takket være en utvalg med de britiske forleggerne ble kjøpt inn den litteratur som var utskutt under krigen i Storbritannia og det ble besluttet at den verdifulle del av de bøker som var samlet inn ved den såkalte *salvage-kampanje*, boket gitt av de private for å omstundesne laboratorier måtte bygges opp igjen og utstyres fra nytt av.

Niels Bohr: **Sivilisasjonens krise.**

Psykologens seneste fremskritt som har gjort det mulig å frigjøre viktige overgangsmuligheter gjennom stanspilling, har innledet en fullstendig omveltning i menneskelivets hjelpeløshet og derved ødelagt sivilisasjonens på den alvorligste prøve.

Menneskets vokalske beredelse over naturkraftene, det som har skapt stadig rikere muligheter for kulturens vekt, truer med å forsvinne den likevel som er nødvendiggjort av sivilisasjonens trivsel — sivilisasjonens opprørske karakter vil følgelig se ut som å være en forutsetning for sivilisasjonens trivsel. Allerede de store tekniske fremskritt i forrige århundre, som er dypt-

nummer 15

UNIVERSITAS

22. desember 1956

Interju med rektor - Brev fra Wien - Ungarnhjelp i medvind - Høyere løn på Sogn? - Studentens skatt - Samfundet - Kronikk

UNIVERSITAS

168 UNIVERSITETSFORLÅGET

STUDENT-PRESSEN MÅ REORGANISERES

«Ingen vekt på DNS' resolusjoner»

STUDENTPOLITIKK

«Studentpolitikken er blitt mer dynamisk»

UNEN I OTTOSENKOMITEENS OBLIGATORISKE TIDSRAMMER

STØTTER DE REVOLUSJONÆRE

Johan Galtung forlater Norge

UNIVERSITAS

NYTT AV STUDENTINGET OSLO

UNIVERSITAS I PRAHA: Møte med Pavel Kohout

UNIVERSITAS I PRAHA: Møte med det fause flertall

UNIVERSITAS I PRAHA: Møte med et folk i frykt

Praha ni år etter invasjonen:

RAPPORT FRA EN OKKUPASJON

UNIVERSITAS

Studentene tør ikke ta lån

Oslostudentene er redd for gjeld. En undersøkelse foretatt av Norsk Studentunion viser at bare litt over halvparten av studentene i Oslo tør å ta opp studielån og at hele 60% er deltidsstudenter.

Undersøkelsen viser også at et stort antall studenter har en huslån på mer enn 2000 kroner, mens boliglånene fra Lånkassen ikke er på mer enn 1400 kroner.

— At 44% av de spurte ikke tar studielån viser hvor dionig studiefinansieringen er, sier leder i Osloavdelingen av NSU Amal Wahab.

Syv myter om studielånet

Norberto snylter

Inkompetanse

UNIVERSITAS

Studentene selger sex

Oslostudentene som prøver å finne ut hvordan de skal finansiere sine studier, selger sex.

Nesten Island

Valghost

Kirkesplid

Alvorlig for Informatikk

UNIVERSITAS

STUDENTER MÅ JOBBE MER

Skal studenter opprettholde et alminnelig forbruk, er de nødt til å tjene dobbelt så mye på deltidsjobb som for fem år siden.

2003 2008

Forskere og journalister møtes til debatt om vitenskapelig usikkerhet i mediene

Apokalypse nå og da

UNIVERSITAS

UIO ANMELDER SYRETRUSSEL-BREV

FERSK UNDERSØKELSE: 37% AV STUDENTER FÅR ØKONOMISK HJELP HJEMMEFRA

GIKK FRA F TIL A - OG TILBAKE TIL F

«NO BOYS ALLOWED»

Sofia (27) arrangerer seksfester for kvinner: - Jeg håper på en seksuell revolusjon

Master i anvendt samfunnsøkonomi på BI

UNIVERSITAS

AVLYST

FORELESNINGER STUDIETURER PRAKSIS ARRANGEMENTER SEMESTERET?

Stor økning i varslor om seksuell trakassering på UIO

Kroneraset skaper pengetrøbbel for norske studenter i utlandet. - Nå er det krise for mange

Jeg har blitt ti prosent dummere siden jeg kom hjem

Jeg leste i Universitas...

«Jeg leste i deres nye studentavis, Universitas, at professor Næss også går inn for å stille studentenes felles utvalg på like fot med kollegiet.» En gang i 1946 ble en dansk akademiker ved navn Knud Mogensen intervjuet av NRK om forskjeller og likheter mellom norske og danske universiteter. Så vidt vi vet er dette første gang Universitas nevnes i statskanalens arkiver. I avisens første utgave stod det at den skulle være «et forum for spørsmål som angår Universitetet som institusjon, studieforhold og studentliv, vitenskap og forskning og Universitetets oppgave i samfunnet.» Selv om både formatet, profilen, redaksjonene og utgivelsesfrekvensen har endret seg med historiens gang, holder programerklæringen forbausende god stand 75 år senere. At spørsmålene fortsatt er like aktuelle, sier mye om behovet for en uavhengig og kritisk studentpresse. Studentenes velferd, universitetenes samfunnsoppdrag og den akademiske friheten er temaer som alltid skal ligge under lupen. Universitas har vært og er stadig en stolt og engasjert forvalter av dette oppdraget.

Studentenes velferd, universitetenes samfunnsoppdrag og den akademiske friheten er temaer som alltid skal ligge under lupen

Samtidig har Universitas gjennom hele sin levetid formidlet dette oppdraget på sin særegne måte. Som en avis av og for studenter, en samfunnsgruppe på terskelen mellom ungdoms- og voksenlivet. I jubileumsbilaget du nå holder i hånda, har vi forsøkt å vise frem de ulike sidene ved vårt avisprosjekt. Løfter du blikket til høyre, kan du først lese et intervju med Dagbladet-profilen John Olav Egeland om hans tid i avisen, og om verdien av en studentpresse. Videre har det vært viktig for oss å gi et bilde av avisen slik den drives i dag. Hvordan gikk det da Universitas på rekordtid måtte bli en rendyrket nettavis da pandemien stengte Norge 12. mars 2020? Og hvordan ser avisens kretsløp ut en vanlig uke i 2021? I tillegg har vi intervjuet gamle «tassere» om deres tid i redaksjonen, og fått et par tidligere redaktører til å dele noen litt lengre minner. Vi har delvis latt oss inspirere av gamle jubileumsutgaver, og følger derfor opp med et nytt ølbarometer som viser hvor mange kalde det er mulig å kjøpe med 11 måneders studiestøtte.

Vi vil gjerne benytte anledningen til å takke alle våre lesere og bidragsytere gjennom 75 innholdsrike år. Forhåpentlig blir du som leser like opplyst, glad og engasjert – og muligens litt provosert – som vi bidragsytere er blitt i arbeidet med dette nummeret. Du leste det tross alt i Universitas...

Jubileumsbilagets bidragsytere

Redaktører for jubileumsbilaget: Endre Ugelstad Aas og Ine Schwebs

Fotoansvarlig: Tuva Skare

Desksjef: Sofie Martesdatter Granberg

Uttegnere: Emilie Waldal og Sivert Bjelland Sevatdal

Deskjournalist: Amanda Schøyen

Journalister: Live Tronstad, Maria Jostad, Saga Eline Jonsson Hoff, Sofie Martesdatter Granberg, Victoria Bergundhaugen og Sofie Kristine Flydal.

Fotografer: Sindre Deschington og Isabel Svendsen Berge

Ansvarlig redaktør: Endre Ugelstad Aas

Studentavis å forsvare

Universitas er ikke så politisk som på 70-tallet, men et profesjonelt presseorgan med et viktig kritisk oppdrag i akademia. Det mener John Olav Egeland, som startet sin mangeårige redaktørkarriere i avisen.

tekst Endre Ugelstad Aas
foto Tuva Skare

– Her er vi! John Olav Egeland har nettopp fått i hendene en arkivperm med Universitas-utgaver fra 1977. Det første av de to årene han var redaktør i avisen. Med raske fingre blar han seg frem til forsiden 13. mai: «Rapport fra en okkupasjon».

Ni år etter Sovjets invasjon av Tsjekkoslovakia, dro Egeland og hans islandske kollega Ingolfur Margeirsson til Praha for å skrive om opposisjonen i den daværende kommuniststaten.

Der gjorde de blant annet et intervju med den anerkjente forfatteren og opposisjonslederen Pavel Kohout, en sak som senere kom på trykk i både Universitas og Dagbladet.

– Men det var under en forutsetning: Det var ingen direkte sitater, bare indirekte, så de ikke kunne henge ham på noe, forteller Egeland.

han også medlem av Pressens faglige utvalg. Men det var som Universitas-redaktør 1977–78 at Egeland lærte å lage en hel avis.

– Det er det sjelden du får anledning til i så ung alder. Vi laget hele avisen, skrev, fotograferte, redigerte og tegnet ut. Vi hadde vårt eget prosjekt, og var ansvarlige for helheten. Det er noe av det mest spennende du kan gjøre om du er interessert i dette faget, sier han.

Avisens nåværende redaktør kan ikke si seg uenig i dette. Med lånt bil har Universitas anno 2021 tatt turen til Åsgårdstrand, der Egeland holder til. Men prosjektet må da ha endret seg noe siden slutten av 70-tallet. Eller har det egentlig det?

– I dag er den politiske dimensjonen borte. Det er den viktigste endringen, sier Egeland.

Han minner om at Blindern var et svært politisert sted på 1970-tallet.

Det farligste i medie verden er å bli likegyldig. Den dagen du ikke betyr noe, er du ferdig

– Turen til Tsjekkoslovakia, og senere Polen, ser jeg tilbake på som noe av det viktigste jeg gjorde i min tid i Universitas.

Avpolitisering

I november, 44 år senere, er det 31 år siden starten på revolusjonen som veltet kommunistregimet i Tsjekkoslovakia. Samtidig er det Egelands siste måned i Dagbladet, før han går av med pensjon etter et langt presseliv. I Dagbladet har han både vært nyhetsredaktør, sjefredaktør og kommentator. Fra 2000 til 2012 var

– Før kunne du ikke komme inn i kantina på Frederikke uten å gå forbi 20-stands. Sånn var det overalt.

Debattene mellom ML-ere, sosialister og konservative går følgelig som en rød tråd gjennom årgangene fra den tiden. Den redaksjonelle linjen ble bestemt av den enkelte redaktør, som gikk til valg på et politisk program. Selv hadde Egeland bakgrunn fra SFs ungdomsorganisasjon, og tok avisen i sosialistisk retning.

– Fra å være et organ med en klar politisk brodd, er man i

senes kjerneoppgave: de akademiske frihetene

dag mye mer en fag- og lokalavis for hele studentmassen. Vi var også opptatt av lokalavisdimensjonen, men det er klart at for konservative studenter var det nok ikke så mye å hente, sier Egeland.

Dobbelt oppdrag

Satt i kontekst, har også Universitas' historie således blitt farget av den gradvise avviklingen av partipressen mot slutten av 1900-tallet. Men behovet for en kritisk og tydelig studentpresse har på ingen måte forsvunnet, ifølge Egeland.

– Det er 307.000 studenter i Norge. Denne gruppens verdier og selvforståelse vil ha stor betydning for hvordan Norge utvikler seg i fremtiden. At studentene da har sine egne organer som tar vare på den offentlige samtalen, ser jeg på som en helt sentral del av all organisering i vårt samfunn, sier Egeland, som på begynnelsen av 2000-tallet også var en tur innom Universitas sitt styre.

Mer spesifikt mener han studentavisene har to kjerneoppgaver, hvor den første er å forsvare de akademiske frihetene.

– Særlig i en tid med «woke» og stadige tilstramminger av ymse slag, er det helt sentralt å forsvare ytrings- og forskningsfriheten og studentenes velferd. Både opp mot politiske myndigheter og innad i universitetsmiljøet, sier Egeland.

– Dessuten skal man også være en lokalavis for lærestedene i Oslo. For at studentfelleskapet skal fungere, må du kjenne til arenaene der det foregår ting som er relevant for studentene, legger han til.

Egeland er imidlertid opptatt av at man ikke mister grepet om den delen av oppdraget som handler om akademisk uavhengighet og frihet.

– Dette handler om universitetenes egentlige rolle. Å bringe inn ny og kritisk kunnskap i samfunnet, og ikke minst formidle den, hvilket også universitetsloven påbyr universitetene å gjøre.

Økt konkurranse

Da Egeland satt i redaktørstolen på slutten av 70-tallet, hadde han allerede jobbet noen år som journalist i avisen Orientering.

Redaktørvervet kombinerte han med studier i historie og statsvitenskap. En god del av avisens journalister og fotografer får imidlertid sitt første møte med journalistikken gjennom Universitas. Men at avisen drives av og for studenter, svekker ikke dens troverdighet som kilde blant de større mediene, ifølge Egeland.

– Universitas oppfattes som et pålitelig og profesjonelt presseorgan, med historier som ofte finner veien ut til resten av medienorge. Jeg oppfatter at det er en mye mer profesjonell redaksjon og organisasjon i dag enn den relativt enkle formen vi hadde på slutten av 70-tallet.

Profesjonalitet og pålitelighet til tross. De senere årene har Universitas i takt med nettavisenes fremvekst fått nye konkurrenter som Khrono og Uniforum. Dermed har også avisen mistet noe av det eksklusive sakseierskapet til de største debattene knyttet til studentvelferden og det akademiske livet i Oslo. For at Universitas skal fortsette å holde seg relevant, mener Egeland det er viktig at avisen tydelig definerer sin profil.

– Å definere strategi, mål og målgruppe er aldri en dum øvelse. Man må vite hvilke mål og verdier man vil sette seg. Det farligste i medieverdenen er å bli likegyldig. Den dagen du ikke betyr noe, er du ferdig, sier han.

Samtidig tror Egeland at Universitas har et konkurransefortrinn opp mot nettmediene, i form av papirformatet.

– Å gripe avisa når du skal inn i kantina, er en naturlig handling. Sjansen for papirets overlevelse er derfor større med lesekretsen dere har. Samtidig ville jeg jekket opp debattdelen og langlesingssakene ytterligere. De andre nyhetene er det enklere å formidle på nett, avslutter han.

universitas@universitas.no

I redaktørstolen: På hjemmekontoret til John Olav Egeland henger det mange vitnesbyrd fra et langt redaktør-liv i Dagbladet. Men det var som Universitas-sjef på slutten av 70-tallet han lærte å lage en hel avis.

Fra å være et organ med en klar politisk brodd, er man i dag mye mer en fag- og lokalavis for hele studentmassen

Klikkrekord da pressen stoppet

Da pandemien satt en stopper for avisproduksjonen for første gang i historien, var det bare én ting Universitas kunne gjøre: «break the internet».

tekst Ine Schwebs
foto Sindre Deschington

Dagen før 12. mars går Universitas i trykken for siste gang på fem måneder. Statsminister Erna Solberg (H) holder samtidens mest siterte pressekonferanse om at Norge innfører de sterkeste og mest inn-gripende tiltakene vi har hatt i fredstid. Samtidig stables siste utgave av Universitas i avisstaver ved alle hovedstadens studiesteder.

I nærmere et halvt år står den der, skrikende etter oppmerksomhet. Røde blokkbokstaver pryder forsiden i alarmerende og tabloid stil: «Avlyst: Forelesninger. Studieturer. Praksis. Arrangementer. Semesteret?»

– Jeg husker vi snakket om at denne forsida kanskje var for dramatisk, sier Jantra Pernille Hollum. Da pandemien inntok Norge, var hun nyhetsredaktør i Universitas.

Nå sitter hun i en sofa på arkivrommet på Universitas-kontoret sammen med daværende ansvarlige redaktør, Selma Joner.

– Jeg husker vi hadde en stor diskusjon på desken. Fotosjef Odin hadde to forslag. Det ene var denne og

det andre var en helside hvor det stod i caps lock og fete bokstaver: «HVA FAEN SKJER?», sier Joner.

Begge bryter ut i latter.

– Jeg er neimen ikke sikker, sier Joner, stryker over papirsidene i avisa foran seg.

– Jeg føler liksom ikke alvoret hadde slått oss da vi laget denne forsiden.

Vi skal fortsette med provoserende og gøyale oppslag i all tid fremover. Vi kan ta kampen på nett også, men jeg synes ikke vi skal være enspora før vi må

Jantra Pernille Hollum,
nyhetsredaktør i lockdown

Den siste forsiden

Ingen dro tilbake til campus for å plukke opp Universitas resten av vårsemesteret 2020. Norge hadde sluttet seg til verden og tatt steget inn i første fase av en nedstenging som skulle vare lenger enn noen kunne forestille seg.

– Vi tenkte bara jaja, nå blir det to uker i lockdown og så er vi tilbake igjen, sier Hollum.

At avisa ble stående til neste studentkull inntok campus, irriterte Svein Stølen, rektor ved Universitetet i Oslo (UiO).

– Han ba oss fjerne avisene fordi de hadde stått der og lyst rødt i månedsvis, sier Joner.

– Ja, de var jo der under fadderuka... Det var deprimerte for de nye studentene. Stakkars de, da, som noen måneder senere ble sendt rett inn i lockdown igjen, sier Hollum, med stemmen full av medfølelse.

Klikkvinner og sitatmaskin

Redaksjonsmøtet måtte avlyses og flyttes inn i Zoom-rom. Det ble krasjurs i bruk av mute-knapp. Det var unntakstilstand. To journalister, Pernille Solheim og Gina Grieg Riisnæs, befant seg på reportasjetur i Sør-Afrika. Etter tre dager satt de på retur-fly til

Norge.

– Vi måtte forholde oss til helsevurderinger på en helt ny måte. 12. mars skrev jeg først en mail om at vi kjører møte. Noen timer etterpå måtte jeg sende en til som sa vi kjører ikke. Det er pandemi. Vilt, mimrer Joner.

Fem dager senere annonserte hun i en pressemelding at Universitas stopper avisproduksjonen på ubestemt tid. Det var da de bestemte seg for å legge inn alle kref-

OM UNIVERSITAS

Svein Stølen, rektor ved Universitetet i Oslo

Kjære Universitas! Tenk at dere er 75 år! Ikke den eldste studentavisen i Norge, men få slår dere på fartstid og knapt noen overgår dere i iherdig kritisk journalistikk. Dere er vaktbikkja som gyver løs på makta – ledelsen ved universitetet – med akkurat riktig dose respektløshet. Det er til dels utfordrende og ganske irriterende. Ofte føles det som om en grevling har bitt seg fast i leggen vår. Men det er viktig. Dere ser oss i kortene, og gir oss studentenes perspektiv. Gratulerer – vi ser frem til fortsettelsen!

Fra Universitas
utg. 11 2001

ter på noe Universitas aldri hadde vært spesielt gode på før: nettproduksjon.

– Vi skjønnte ganske fort at OK, vi har ikke fysisk avis, da må vi kompensere på nett. Og det gikk jo dødsbra! sier Hollum.

– For første gang konkurrerte vi med de store mediene, og mange ganger vant vi også. Det er ganske sykt, i og med at vi er så få.

Jeg lå i senga med Macen hver dag og pumpet ut nyheter

Selma Joner, ansvarlig redaktør i lockdown

To av tre klikkrekorder ble satt under pandemien, og Universitas landet tre NTB-siteringer i dagene etter 12. mars. Sidevisningene i mars mer enn doblet seg fra måneden før og endte på nærmere 300.000. Og siden hele Norges fokus var på pandemien som helhet, var det ingen andre enn Universitas som spesifikt skrev for studentene.

– Vi kjente på at vi virkelig var en viktig informasjonskanal for studentene og hvordan pandemien rammet dem, sier Joner.

– Jeg lå i senga med Macen hver dag og pumpet ut nyheter, ler Hollum.

Papiravis 4-ever

Men mens hele medie-Norge jager nye klikk-rekorder, vil både Joner og Hollum holde fast ved papiravisen.

– Under pandemien var jeg litt redd for at folk skulle skjønne hvor bra det gikk med oss når vi bare var en nettavis, og at noen skulle bruke det mot oss for å stenge papiravisa. Det svingte så innmari, sier Joner.

– Men er det gammeldags å ha papiravis i 2021?

– Nei, nei! Det er ikke gammeldags! Det er et studentgode som må holdes på, for alt vi kan. Det er nydelig. Vi skal fortsette med provoserende og gøyale oppslag i all tid fremover. Vi kan ta kampen på nett også, men jeg synes ikke vi skal være enspora før vi må. Det er oppsiktsvekkende forsider vi husker, og det er jo litt vanskelig å få til på nett, sier Joner.

– Er det noe dere ville gjort annerledes om dere hadde visst alt vi vet i dag?

– Blitt litt lenger på torsdagspilsen før det stengte ned, svarer Hollum raskt.

Universitas-redaksjonen hadde torsdag 5. mars drukket semikvapsete og studentprisvennlig fatøl på Chateau Neuff, lykkelig uvitende om at det kom til å bli deres siste redaksjonspils.

– Ja, herregud, vi skulle vært mye lenger ute på byen! Enda flere nach. Det er jeg helt enig med deg i. Og så skulle vi gått enda mer detaljert gjennom avisa når vi alle var fysisk tilstede på det som skulle bli vårt siste fysiske redaksjonsmøte, sukker Joner.

universitas@universitas.no

De mest leste sakene våren 2020

1. «Kjære regjering: takk, men nei takk». Leserbreve av Aleksandra Langsø, nestleder Studentunionen ved Høyskolen Kristiania.
2. «Jon (34) er student, frilanser og far: – Det har gått to uker uten inntekt. Jeg er fortvilet nå». Tekst: Christine Bergan Yang. Foto: Iver Daaland Åse og Rodrigo Freitas
3. «Fulltidsstudent Amalie-Marie (26) får verken dagpenger eller støtte fra Lånekassen». Tekst: Thale Heidel Engelsen. Foto: Rodrigo Freitas
4. «Permitterte studenter får ikke dagpenger: – Kan få store konsekvenser». Tekst: Maria Jostad
5. «Jusstudentene raser mot bokstavkarakterer på hjemmeeksamen: – Usolidarisk og urettferdig». Tekst: Morgane Fauconnier

Alle saker ble publisert på Universitas.no i tidsrommet 12. mars–31. mai 2020.

Fra arkivet

Mord på Sogn: Etter hva Universitas erfarer er en gakkgakk skutt på Sogn. En av studentbyens to fredede ender ble gjennomhullet med hagle. Gjerningsmannen er ennå ikke pågrepet. Bestyrer Erlien har anmeldt saken, men politiet har intet nytt å melde om etterforskningen idet Universitas går i trykken. Det svever en del rykter om hvem som var morderen, men disse er sikkert usanne. Riktignok er det en del kjente menn i studentbyen som i tillegg har hagle, men altså – intet er oppklart til nå.

Fra Universitas utg. 10 1968

Andreas Berggren Eskelund, administrerende direktør i SiO

Universitas har lyktes med å være studentenes lokalavis, med undersøkelser om hvor den billigste ølen og den beste lesesalen er. Samtidig leverer dere gravejournalistikk som på sitt beste setter dagsorden nasjonalt. Dere skriver om det nære og kjære, og dere skriver de viktige sakene som gir oppmøte i Dagsnytt 18. Tusen takk for at dere holder SiO og lærestedene på tå hev. Takk for at dere står skulder ved skulder med studentene. Jeg heier på 75 nye år for Universitas og gleder meg til fortsettelsen.

PRISEN FOR PILSEN

Hvor mange pils kan du få for en ekstra måned med studiestøtte?

tekst Sofie Martesdatter Granberg

I november 2015 skålte en gjeng smilende studentpolitikere til Universitas' fotograf. De satt på Luna Bar for å feire at nytt statsbudsjett lovet opptrapping mot 11 måneder studeiestøtte.

Året etter feiret Universitas sitt 70-årsjubileum, og kunne i den forbindelse avsløre hvor mange halvlitere en student historisk har fått for Lånekassens basisstøtte. I 2015 kunne en student kjøpe seg 1210 kalde, så fremt hun lot være å bruke en krone på noe annet.

Nå som opptrappingen til 11 måneder støtte er fullført, gjenstår det altså et sentralt spørsmål. Har utvidelsen av studiestøtten gitt studentene mer kjøpekraft der den trengs som mest, nemlig i baren?

Lang vei til 1,5 G

Målt relativt med folketrygdens grunnbeløp (G), har studiestøtten økt hvert år mellom 2014 og 2020. Forrige studieår var studiestøtten på 1,22 G. I år snudde derimot trenden, og på tross av en økning i antall lånekroner, utgjør årets basisstøtte 1,19 G. Det skal altså mer enn bare en ekstra måned til for å nå målet på 1,5 G, som det ble ropt om fra begge sider i høstens valgkamp.

Bakgrunnen for det plutselige fallet i 2021 er ikke mindre i studiestøtte, men at grunnbeløpet ble oppjustert med mer enn normalt. Den gjengse nordmanns kjøpekraft har altså økt betydelig mer enn studentenes gjennom et år med pandemi.

Hvit måned

Tilbake i 2016 tok Universitas' journalist utgangspunkt i det ølen kostet på utestedet Krølle Kro i 1981. Der var prisen for halvliteren skrantne 16 kroner og 20 øre. I 2015 hadde den imidlertid vokst til rundt 83 kroner, mye takket være store avgiftshopp på 80- og 90-tallet. I dag vil den samme halvliteren koste snaue 93 kroner etter prisjustering.

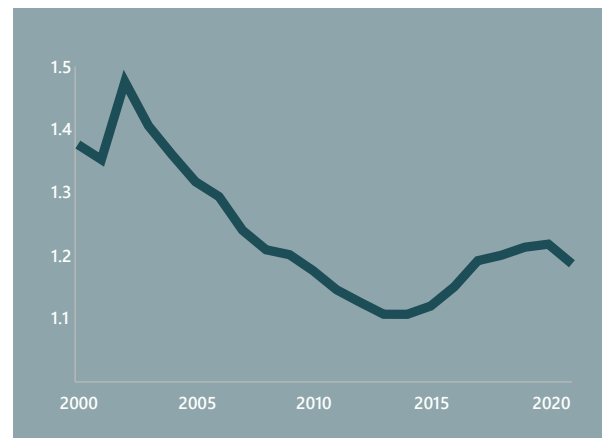
Følger vi analysen videre med denne halvlitersprisen, kan en 2021-student unne seg så mange som 1362 pils i året. Tar man en hvit måned i juli, gir det rom for fire pils om dagen gjennom de elleve månedene med studiestøtte. Med en velfortjent restitusjonsdag i uken kan Lånekassen på den måten bli stolt sponsor av fire pils og en pizza, og kanskje en flaske vin i ny og ne.

Borte bra, hjemmefest

I tillegg til denne økningen de siste årene, har øltørste oslostudenter hatt en ekstra fordel det siste året. Denne analysen følger prisen på utepils, en luksus fattige studenter gjerne tar seg råd til både to og fem ganger i uken. I fjor sa det dermed stopp. Mellom 10. november og 26. mai var alle hovedstadens ølkraner stengt.

Uansett om man har for vane å betale 59 kroner for en halvliter på et av byens brunere vannhull, eller man gladelig punger ut 94 kroner for en spinkel 0,4 på klubben, måtte man i 2020 ta til takke med butikkøl. Kjøpte man seg da for eksempel bokser med Ringnes på Meny, som koster 26,90 pluss pant, rakk basisstøtten man fikk under sjenkestoppen til svimlende 2380 halvlitere. Da begynner vi å snakke.

universitas@universitas.no

2000-2021: Studiestøtten sammenliknet med folketrygdens grunnbeløp (G).

Innfører elleve måneder studiestøtte

Universitas utg. 33 2015

OM UNIVERSITAS

Magnus Westbye (25). Bachelor i sosialt arbeid ved Oslomet

Jeg synes Universitas er en bra og spennende avis. Det er et organ som tar opp en del viktige saker: hvordan universitetet behandler trakasseringssaker, studentdemokrati. Den har en viktig funksjon på universitetet, som jeg synes er bra.

Attentat mot UNIVERSITAS?

Universitetskontoret var onsdag 22. august utsatt for en brutal hendelse. En bil som sto parkert utenfor braste plutselig gjennom den store glassruta og forvandlet denne på et øyeblikk til tusen (minst) bio'er. Var redaktør som satt lenger inne i lokallet hoppet høyt i stolen. Var det terroristen som gikk til angrep? Hadde vi skrevet noe som en eller annen hadde fått i vragstrupen? Riktignok var det et par måneder siden siste nummer, men denne ettermiddagen skulle høstens første redaksjonsmøte avholdes. Offisielt skyldtes visstnok katastrofen kortslutning i bilen, men dersom årsaken skulle være en annen vil vi si: Attentatet lyktes ikke. Redaktøren ble ikke skadet og møtet kunne avholdes som planlagt i et annet lokale og resultatet holder du nå i handa. Det skal mer til for å knekke Universitas!

Fra Universitas utg. 7 1977

Hva nå?

tekst Sindre Bremnes (Universitas 1996-98, redaktør 1998)

Femogtjue år, og du er langt på vei. Ferdig med en utdanning du veit du aldri kommer til å bruke, så vidt i gang med en annen du ikke tror du orker gjennomføre. På vei ut av et langt og kronglete forhold, uten et skikkelig sted å bo. Nattevaktsjobben du har spedd på studielånet med er i ferd med å forsvinne. Horisonten synes mildt sagt tåkete. Hva nå?

– Søk på jobb i Universitas, sa min venn en kveld. Han var Universitas-veteran, med to års fartstid. En evighet den gangen. Dessuten var han utdannet journalist, helt på ordentlig. Jeg hadde ikke satt et eneste bein i så mye som en lokalavis.

– Jammen, sa jeg.

– Tull, sa han.

– Du skriver bedre enn de fleste, du kommer inn på ferskingkvota.

Så satt jeg der, da, på redaktørens kontor. På mitt livs første jobbintervju. Han virket skeptisk.

– Har du en røyk, spurte han.

Det hadde jeg. Camel uten filter. Redaksjonssekretæren kom inn i det allerede røyklagte, knøttlille kontoret i første etasje på Frederikke-bygget. Hun virket ikke skeptisk i det hele tatt. Langt ifra. Tvert imot. Så ble vi også kjærester noen uker seinere. Mange år seinere fikk jeg vite at det var hun som ville ha meg, mens redaktør Ludvigsen heller ville ha Kristopher Schau. (Tro om han noen gang fikk vite hvorfor han ikke fikk jobb.) Redaksjonssekretær Nilsen vant.

Slik gikk det til. Så kunne livet igjen begynne. Livet i, med, på og for Universitas. Min andre ungdom. En eneste fest, en seilas fra opptur til opptur i britpopens og triphopens tiår. Fin de siècle.

Aldri ble vi fyllesjuka. Vi røykte alltid, overalt. Det var ikke blitt farlig ennå. Ingenting var farlig på slutten av nittitallet. Skamløs promiskuøsitet hadde ingen konsekvenser. Søvn var unødvendig – og hverdag kun et ord. (Det er ikke tenkelig at tilbakeblikkets rosenskjær har overkolort minnene. Ikke i det hele tatt.)

Den berusende lykke bare en forsidesak kan gi. Gleden over siteringer i ordentlige aviser. Sitrende fryd når en fjollete tulle sak man brukte tjue minutter på ble hovedsak i NRKs «Direkte lykke», Anne-Kat. Hærlands skoledannende moroprogram fra 1996. Skrekkblandet fryd når man berettiget har tråkket noen på tærne. (Det henger ennå pilkast med bilde av meg på flere kontorer på Det juridiske fakultet, angivelig. Sikkert også i Juristforeningen.) Ublandet skrekk når man klarte å terge på seg Folkets Mujahedin og fikk dem troppende inn på kontoret, med livvakt og det hele.

Å, men så mye mer! Påsketuren til Kraków i 1998, uten et edru øyeblikk, i alle fall ikke for uansvarlig redaktør. 50-årsjubileet på Chateau Neuf, rett etter min inntreden, der redaktør og redaksjonssekretær stilte i dress og skjørt lagd av Universitas-utgaver. Pønkebandet News, som utelukkende spilte låter med Universitas' toppsaker som tekst, oversatt til engelsk. Største hit: «No help for student mum».

Men alt har sin ende. Etter et guffent magesår og lett ruinert helse etter Frederikke-mat et helt redaktør-år, var det over. Hva nå? Hvordan blir livet etter Universitas?

Det er ikke noe liv etter Universitas. Hjernens belønningssystem er utpint etter tre års karusellfart. Hjertet ligger grått og stille. Jobber som kommer og jobber som går, man oppnår sågar snev av suksess. Men nei. Det blir aldri det samme. Det blir aldri et snev. Så, mine etterfølgere: Husk å leve nå, mens dere kan. Før det er over. Gratulerer med de 75!

Tove Lie, redaktør i Khrono

Det er høytid hver gang en bunke papir-Tassen dumpes utenfor redaksjonslokalene våre i Pilestredet. Vi puster lettet ut hver gang dere ikke har saken(e) vi gjerne skulle hatt først selv, men siterer gjerne landets mest siterte studentavis når vi blir slått (og så banner vi litt).

Universitas står i en sterk avistradisjon som dere må være stolte av å bringe videre. Mange dyktige journalister og redaktører i landets medier har hatt sin første jobb som journalist eller redaktør i nettopp Universitas. Dere er en viktig stemme i mediemangfoldet i hovedstaden og en vaktbikkje for Oslos studenter og studentdemokratiene ved universitetene og høyskolene i byen. Dere trengs!

Jeg er sikker på at Universitas' historie bare så vidt er begynt. Dere kommer aldri til å bli Universitas Emeritus. Stå på! Og gratulerer igjen med dagen, som jeg håper dere ikke feirer med måte.

Dette gjør de i dag

Selv om flere som har jobbet i Universitas forfølger en karriere i medie-Norge, er det mange som velger andre veier. Her er noen av dem.

tekst Live Tronstad

Ellen Munden Paalgard

- Journalist i Universitas fra 2007–2009.
- Har siden jobbet med miljø- og klimakommunikasjon i en eller annen form. Som journalist, kommunikasjonsrådgiver i miljøbevegelsen og for sykkelsatsingen til Oslo kommune.
- Jobber i dag som kommunikasjonsansvarlig for Klimahuset ved Naturhistorisk museum.

– Hvem var du i redaksjonen?

Som naturviter i et miljø dominert av statsvitenskaps- og humaniorastudenter, og ny på Blindern, kjente jeg litt på outsiderrollen, og jeg tok nok litt ansvar for at naturvitenskapsrelaterte spørsmål skulle løftes. Håper jeg bidro med energi inn, samt utenfraperspektiv.

– Hvilken sak husker du aller best?

Aj, jeg skrev en sånn bredde av saker at jeg husker nesten det best: Alt jeg fikk være med på! Intervjue Tor Erling Staff om hans studietid, Usman Rana om konservativ islam – og min egen veileder, professor Ketil Hylland, om hvorfor naturvitere er så lite synlige i samfunnsdebatten. Jeg skrev og en sak om veterinærstudenter og muligheten til å reservere seg mot dyreforsøk i studiet – en sak som fikk konsekvenser for fremtidige veterinærstudenter. Å kjenne at man kunne gjøre en forskjell som journalist – det var stort!

– Hva er ditt beste minne fra Universitas?

Samholdet vil jeg si. Vi jobba beinhardt, det var høye ambisjoner og seine kvelder. Vi var ulike typer, men vi brant for det samme: lage en dritgod avis og gjøre en forskjell. Intet mindre.

– Har du tatt med deg noe fra tiden i Universitas videre i livet?

Jeg hadde antagelig vært et helt annet sted uten Universitas som ga meg erfaring og selvtillit til å søke min første jobb som journalist. Også har jeg fått med meg et nettverk av journalister og kommunikasjonsfolk.

Marianne Granheim Trøyflat

- Journalist i Universitas fra 2007–2010. Skreiv den første saka på nynorsk nokon sinne.
- Har sidan jobba som mellom anna informasjonsmedarbeidar i Nei til EU, daglig leiar i Kringkastingsringen og journalist i avisa Valdres.
- Jobbar i dag som lektor på Øystre Slidre ungdomsskule.

– Kven var du i redaksjonen?

Eg fekk ein gong utmerkinga «Årets røst». Så det må vel bety at eg likte å ta ordet på redaksjonsmøta for å fortelje kva eg syntest om andre sitt arbeid. Eg gjekk heller ikkje av vegen for ein god diskusjon på pøbben og meldte meg gjerne til å skrive ein saftig kommentar. Men eg var i alle fall engasjert og dedikert, både til arbeidet og arbeidsplassen.

– Kva sak hugsar du aller best?

Det var ganske stort å bli sendt til Reykjavik for å dekkje eit nordisk studentmøte. På same tid var det fleire demonstrasjonar mot finanskrisa i Reykjavik, og det var ei ærefull utfordring å få lage ei sak om det.

– Kva har du tatt med deg frå tida i Universitas vidare i livet?

Då eg fekk jobb som journalist i avisa Valdres, møtte eg opp med ein heilt annan sjølvtilitt og arbeidsmåte enn eg hadde gjort utan denne erfaringa. Så oppdagar ein jo at mykje i livet er annleis enn i Universitas. Ting skal skje raskt og ein har ikkje heile kvelden på seg. I dag arbeider eg som lektor på ein ungdomsskule, mellom anna i norsk. Å lære bort å skrive er noko heilt anna enn å praktisere det sjølv. Men fokuset på god presentasjon og å vite kven ein skriv for, er svært verdifull ballast å ha med seg. Arbeidet i Universitas vart drive framover ved at vi gav kvarandre respons på det som vart gjort. Det driv vi jo også med i eit klasserom, men det er samstundes noko som vaksne på ein arbeidsplass definitivt

No også pølser i Peking

No kjem pølsebuene i Peking! Dei sel kaker, pannekaker og andre ting som kinesarane likar. Dei fleste buene ligg i bustadstrøka der det berre er få restaurantar. Alle serverer frukost til skulebarna og folk som skal på arbeid. Dessutan finn ein no matvognar på dei større gatene, og maten dei sel er laga i kafeane.

Fra Universitas utg. 1 1979

Curt Rice, rektor ved NMBU

Universitas har utviklet seg til å bli en viktig stemme i universitets-Oslo, og det er verdt å feire! Gjennom seks år som rektor på en av institusjonene Universitas dekker, har jeg opplevd både glede, nytte, og innimellom mild irritasjon over journalistikken avisa har utviklet. Særlig det siste er et tegn på at arbeidet deres er betydningsfullt, og at dere går makta etter i sømmene – slik frie, uavhengige og relevante medier skal gjøre. Det er svært bra for sektoren, og det forsterker universitetsdemokratiet vårt. Gratulerer med dagen og lykke til med de neste 75!

Marius Nergård Pettersen

- Fotograf og fotosjef i Universitas i 2005–2006.
- Har siden jobbet som forfatter, journalist, fotograf og foredragsholder innen natur og friluftsliv. Har utgitt 12 bøker og skrevet for mange ulike medier, blant annet A-magasinet.

– Hvorfor søkte du Universitas?

Jeg begynte egentlig på Blindern for å studere litteraturformidling, men forstod fort at det ikke var studiet jeg trengte. Men jeg likte meg på universitetet, og Universitas kom som en slags reddende engel, og gjorde at jeg likevel hadde noe å drive med på der det neste året.

– Hvilken sak husker du aller best?

Jeg husker kanskje best noen av de dårlige ideene vi fant på til baksiden. En gang da den bittelille matbutikken på Blindern hadde flytta på noen hyller, ringte vi dem (fra redaksjonskontoret) og utga oss for å være en student som ikke fant veien ut igjen av butikken. Utrolig teit, men det funka. Betjeningen begynte å gå rundt og lete for å finne og hjelpe studenten ut.

– Hva er ditt beste minne fra Universitas?

Det beste minnet er vel egentlig hele totalopplevelsen. Samarbeidet og alle utfordringene. Jeg har seinere studert fotojournalistikk i tre år, men tror nok at jeg lærte mer i løpet av dette ene året i Universitas.

– Har du tatt med deg noe fra tiden i Universitas videre i livet?

Jeg lærte mer om foto og mye om å jobbe i en redaksjon, noe som ga stor faglig selvtilitt på veien videre. I Universitas fikk jeg også en kollega som tipset videre om meg til forlaget som seinere utga min første bok. Det åpnet en ny verden og har betydd mye for alt jeg har gjort etterpå.

Anders Sondrup

- Journalist og idé- og debattredaktør mellom 2013–2015.
- Har siden jobbet som sommervikar og frilanser i VG, og jurist i Justisdepartementet og Næringsdepartementet.
- Jobber i dag som advokatfullmektig i Legeforeningen.

– Hvorfor søkte du Universitas?

Jeg søkte meg til Universitas fordi jeg alltid hadde hatt lyst til å sjekke ut det å være journalist. En del venner av meg som studerte journalistikk, hadde veldig kule og godt betalte sommerjobber. Det ville jeg også prøve. Jeg studerte juss og hadde nok også et behov for et supplement til det litt strebete jussmiljøet.

– Hvem var du i redaksjonen?

Tror jeg var et petimeter og ofte hadde nok mye såkalt konstruktiv kritikk å komme med.

– Hvilken sak husker du aller best?

Til en magasinsak skulle jeg intervju Dag Solstad. Jeg fikk nummeret hans og avtalte tid og sted. Jeg og fotografen stod og ventet på Blindern T-banestasjon i to timer i regnet. Han dukket ikke opp. Jeg ringte Solstad, som hadde skrevet inn avtalen på feil dag i almanakken sin. Vi fikk lov å komme hjem til ham på Frogner i stedet. For en ihuga Solstad-fan

Hans Christian Kjølseth

- Jobbet som journalist i 2008–2009.
- Har siden jobbet ved NUPI og Senterpartiets stortingsgruppe.
- Jobber i dag i Utenriksdepartementet. Har vært utstasjonert i Luanda (Angola), NATO-delegasjonen (Brussel) og Ankara (Tyrkia).

– Hvorfor søkte du Universitas?

Jeg hadde alltid blandet meg inn i skoleaviser, ofte som redaktør. Skrev i lokalavisen, Oppland Arbeiderblad. Likte å skrive, likte lage avis! Det eneste jeg angrer på er at jeg ikke ble med i Universitas mye før!

– Hvem var du i redaksjonen?

Det må nesten andre besvare.

– Hvilken sak husker du aller best?

Skrev spalten «Min studietid» hvor jeg intervjuet krigshelten «Kjakan» Sønsteby, som jo fikk sin studietid avbrutt av tysk okkupasjon. Jeg stilte spørsmålet: «Kjakan, tyskerne var ute etter deg og du sov omtrent med håndgranater under soveputa. Var du aldri redd?». «Nei», svarte Kjakan... «Jeg er fra Rjukan!». Det synes jeg var ganske barskt.

– Hva er ditt beste minne fra Universitas?

Det beste minnet er kanskje da jeg inviterte redaksjonen på rockefestival på gården hjemme på Toten. Det kom en liten delegasjon fra avisa opp. Den festen snakkes det fortsatt om. Det dårligste minnet var å tape den årlige fotballkampen mot Radio Nova.

– Har du tatt med deg noe fra tiden i Universitas videre i livet?

Universitas er en utklekkingsanstalt for journalister. Jeg hadde jobbet i lokalavis, men Universitas hadde et helt eget driv med unge, sultne og lærevillige journalister. Mange ble journalister – Andreas Slettholm i Aftenposten, for eksempel. Det var moro å være del av et slikt miljø, selv om jeg gikk andre veier etter studieløpet selv.

Magnus Knutsen (24), bachelor i arkeologi ved UiO

Jeg har ikke lest det, men kollektivet mitt pleier å se igjennom quizene, så de synes jeg er veldig bra. Når noen sier skal vi ta Universitas-quizen, da er jeg på.

Magnus Carlstrøm (41), bibliotekar på HumSam

Jeg synes det er ålreit at vi har en studentavis, som også er en avis for universitetet. Også synes jeg dere er flinke til å påpeke ting som ikke alltid er like bra, men som bør komme frem. Dere er positive for miljøet blant studenter og ansatte.

Sex, sex og atter sex

Dekningen av seksuelle fenomener blant studenter endres med tiden, men selger alltid godt.

Universitas i 1982

Universitas utgave 6 2013

tekst Saga Eline Jonsson Hoff

I Universitas' nettarkiv er den erotiske novellen ved navn «Sex med Helena» den mest leste saken gjennom tidene. Den ender med at «Helena» drar fra hele seansen, før kampens hete i det hele tatt har inntruffet. Hvorfor så godt lest? Sex selger.

I 75 år har Universitas våket over studentlandskapet. Blant studentpolitikk, professorer og karakterklager er det mange kuriøse fenomener å sette under lupen. I denne saken tar vi en kikk på noen av sakene som fikk øyenbrynene til å heve seg, og hvordan dekningen av sex har endret seg.

Vulgeriversitas

På 80-tallet var det en annen lyd i pipa enn de første tiårene med studentavisen. Erotiske tegneserier og en guide til de beste pulestedene på Blindern var å lese. Universitas ble dessuten truet med søksmål, fordi de ønsket å trykke nakenbilder av en profilert NRK-journalist og to SV-politikere.

Rart var det derfor ikke at studentavisen fikk kallenavnet «Vulgeriversitas» i jappetidens tiår, da de la seg over i en mer tabloid bane.

Kjetil Rolness oppsummerte det godt i sin anmeldelse av Chateau Neufs sesongåpning i 1982, angivelig med sex som rød tråd: «I dag vet vi at seksualiteten er kommet for å bli, og den selger som aldri før», skrev han, før han gjenga noen glosor han fikk servert: «Knulløgi, fittisme, pervofile, runkedunkte etc.»

Chateau Neuf blir aldri hva det en gang var.

Studenter solgte sex for å leve i luksus

«Flere studenter ved Universitetet og Handelshøyskolen BI prostituerer seg. 60 000 kroner i måneden er vanlig inntekt. Pengene brukes ofte til dyre klær og luksuspreget livsstil.»

I 1998 kunne Universitas avsløre at minst 20 studenter ved prestisjeutdanninger, spesielt ved jussen, jobbet på såkalte «massasjeinstitutter». Her tilbød de andre tjenester enn knaing av muskler. Saken ble trykket under overskriften «Studenter selger sex».

– Der det vakte aller mest oppstyr var på jussen. Vi ble lagt for hat av juridisk fakultet, og så lenge jeg hadde noe med det å gjøre, var det nesten umulig å ringe dem uten at de dro det frem. Det ble oppfattet som særdeles ufyselig.

Det sier daværende redaktør Sindre Bremnes. Han hadde ansatt Ole Bjørner Loe Welde, som han omtaler en journalist med «revolver-instinkt». Welde gikk rundt på massasjeinstituttene og spurte om studenter solgte sex, og det hadde han lett fått bekreftet.

– Hva jentene gjør bak lukkede dører får være deres sak, sa daglig leder ved en av massasjeinstituttene den gangen.

Det kunne jusstudenten «Lisa» bekrefte. Hun tjente 20 000 kroner i uka på å selge sex. Kundene fikk hun gjennom kontaktannonser i en søndagsavis. Pengene brukte hun på merkekler for å passe inn på Jussen.

Bremnes kan ikke huske at det ble noen øvrig debatt om merkepresset på jussen, men saken gikk varmt både blant studentene og i mediene.

– Hvordan tror du dekningen av sex har endret seg?

– Verden er jo veldig forskjellig nå fra det den var den

gangen. Nå er den på en måte mer seksualisert. Den gangen var dette mye mer hemmelig og skummelt, og medievirkeligheten er totalt forandret.

Han tror en slik sak neppe ville sjokkert like mye i dag, slik den gjorde den gangen.

– Men Universitas var også i en brytningstid, og vi ble mye mer tabloide i den perioden. Saken var ikke dårlig på noe vis, men den var mer sensasjonspreget enn det som var vanlig for Universitas.

Polyamori og sexfester

Seksuell frigjøring og endrede normer har gitt mennesker større rom for å leve ut sin seksualitet.

Studentene Øystein Egge, Karoline Hovsengen og Stina Tapaninen Hagen fortalte i 2018 om forholdet sitt. Øystein og Karoline hadde først et monogamt forhold, men etter hvert kom Stina også inn i bildet. De ble et polyamorøst forhold.

– Det er ikke slik at man har en begrenset mengde med kjærlighet å gi. Man kan gi kjærlighet til flere samtidig, uten å ofre noe. Det er ikke en kvote som må fordeles, sa de til avisen den gangen.

Ett år senere fikk Universitas utsendte bli med på en sexfest for jenter. Arrangøren Sofia Su sa da til avisen at «å tjene penger på kvinner får orgasme er verdens beste jobb».

Arrangementet var åpent for alle andre enn menn, og målet var å bedre relasjoner mellom kvinner, og bidra til seksuell frigjøring. Sexfesten bød på støping av vaginaer, spising av mat fra kropp og sexleketøy til bruk.

OM UNIVERSITAS

Una Secic (20) Bachelor i miljøfysikk ved NMBU

Jeg har ikke noe spesielt forhold til Universitas. Men når det dukker opp innlegg på Facebook finner jeg ofte veldig gode og spennende artikler, som er relevante for meg som student, selv om jeg ikke studerer her på UiO lenger. Oppsummert synes jeg det er en veldig god avis, som jeg skal lese litt mer av etterpå.

ansk bondage. «I'm moister than an er en av kvinnene. Det begynner å punktet ogram- t ser ut lare for. sikre på vil være i spurt, høflig nei. Kvinnene vender tilbake til ønner at festen kanskje er over for vær

I'm moister than an oyster!

Fra Universitas utg. 9 2019

Universitas i 1998

Universitas utgave 9 2019

Onlyfans

23 år etter Bremnes' tid og avsløringen av jusstudentene som selger sex, tilbyr noen studenter fremdeles seksuelle tjenester for å finansiere hverdagen rundt studiet.

Under overskriften «Grensen går ved fitte», kunne «Siv» og «Thea» i fjor fortelle oss om deltidsjobben utenom det vanlige. Gjennom appen Onlyfans, en britisk plattform hvor man kan selge nakenbilder eller lettkleddede bilder, tjente Siv Nerdal (23) penger til livets opphold, mens hun studerte på Tone Lise Akademiet til å bli negltekniker.

– Jeg hadde egentlig ikke planer om å begynne med det. Men plutselig ble det en stor greie og... Folk kaller det jo en jobb, men for meg er det bare noe jeg trives så mye med. Det føles som luksus, sa Siv Nerdal til Universitas i 2020.

Sex på lesesalen, sex på toget og sex på toalettet?

I tillegg til å dekke det seksuelle studentlandskap i Oslo, har Universitas' hatt tradisjon for å ha en konkurranse i erotiske noveller. Lystne studenter med alt for mye pensum har aldri skuffet.

I mylderet av studentenes våte fantasier og en førstepremie merket ukespass på øya, var det «Studinen» som stakk av med seieren med novellen «Dikteren og fantaseringen i 2017. Novellen som pirret en humorist, litteraturviter og rektor mest, handler om studenten med seksuelle fantasier om seminarlederen sin.

For å gi en smakebit fra en annen novelle «Det perfekte julebordet»: «Kjære akademiske Blindernstudent, bli med med ned i garderoben, så ska æ vis dæ ka ækte kyssing e».

Noen ting vil alltid være aktuelt. La oss håpe på 75 år til med dekning av sex og bedre erotiske noveller.

universitas@universitas.no

Historien om pornoposen

En av Universitas' mest leste saker noensinne.

tekst Birk Tjeldflaat Helle og Torgeir Gjendem Mortensen

Studentjournalistikk handler om å være en fri og uavhengig vaktbikkje. Den handler om å avsløre og avdekke kritikkverdige forhold. Og den handler om å fortelle hva som skjer bak lukkede dører. Her er en historie om nettopp dette.

En vårdag i 2016 forvillet Universitas-journalist Regine Stokstad og en venninne seg ned i kjelleren på SV-fakultetet. Hun hadde glemt å betale skapavgiften, og studentutvalget på fakultetet hadde nådeløst klippet over låsen på skapet, og stuert bort pensumbøkene hennes på et lager.

I jakten på pensumbøkene, fikk Stokstad og venninnen seg et lite sjokk. Inne på lageret, midt blant gjenglemte bøker, kaffekopper og skrivesaker, lå en handlepose full av gamle pornoblader.

Etter den rystende opplevelsen kom Stokstad stormende inn på kontoret for å fortelle om funnet. Vi tente umiddelbart på saken. Dette mysteriet måtte Universitas komme til bunns i.

Det var lettere sagt enn gjort. Studentutvalget ville verne om eieren, og nektet oss inngang til lageret og pornoposen. Som en kritisk studentavis hør og bør, svarte vi med saken: «Nekter adgang til porno-kjeller».

Det viste seg å være et sjakktrekk. For det var ikke bare Stokstad og venninnen som hadde stuset over pornoposen inne på lageret. En psykologistudent, som også hadde glemt å betale skapavgiften, hadde også lagt merke til den bugnende posen. Heldigvis for oss, hadde hun i tillegg avfotografert den.

Da psykologistudenten leste saken i Univer-

sitas, tipset hun oss umiddelbart og sto frem om opplevelsen. Vi hadde et gjennombrudd.

Men studentjournalistikk handler ikke bare om å komme seg bak lukkede dører. Den handler også om å stille de store, intellektuelle spørsmålene og løfte de vanskelige debattene: Hvilken plass har pornografi på et universitet?

Det hele kulminerte i saken «Mystisk hardporno-funn på Blindern». Vi intervjuet psykologistudenten som hadde funnet posen, vi snakket med en Blindern-student og pornokritiker som stilte spørsmål ved hvorfor utvalget trengte å oppbevare posen på lageret. Studentutvalgets leder forsvarte oppbevaringen og var samtidig kritisk til Universitas' omtale av saken.

– Jeg anser dette som mobbing, og synes det er trist hvis dette medfører at vedkommende ikke vil hente eiendelene sine, sa hun.

Dekanen på SV-fakultetet ville verken oppfordre til eller forby bruk av porno, men understreket at de var interessert i pornografi som et samfunnsmessig fenomen.

I papiravisen fikk saken kun en liten side, men på sosiale medier spredte den seg som ild i tørt gress. Den ble debattert både på Facebook-sidene til Kjetil Rolness, Aksel Braanen Sterri og John Olav Egeland. Dagbladet fulgte opp med en egen sitat-sak.

Til slutt endte den opp som ikke bare ukas, månedens eller årets best leste sak. Dette viktige stykket journalistikk tok plassen som tidenes mest leste nettsak i Universitas' historie, en rekord som ble stående lenge.

Gratulerer med 75 år!

universitas@universitas.no

Det er ikke alltid skup å hente i studentpolitikken

Fra Universitas utg. 12 1981

Clío Chrysostonidis (21) bachelor i arkeologi

Jeg har ikke lest Universitas så mye i papirform, men jeg synes at online-artiklene er veldig «savage». Det er interessante perspektiver på studiehverdagen, og folk du ikke trodde du skulle lest noe særlig om, som dukker opp i Universitas. Så jeg synes det er et veldig viktig magasin.

EN UKE MED REDAKSJONEN:

Avisens kretsløp

Gap opp: Nyhetssjef Live Tronstad låner gapet til en illustrasjon.

Ute på vift: Fotosjef Sindre Deschington skruer på sjarmen på SiO's Single's night.

Mandag klokka tre: To rører og Morgenbla' for i går

Hvordan blir en avis til? Vær med som flue på veggen under en uke med redaksjonen.

tekst og foto Sofie Kristine Flydal

Torsdag 19: 14

Biblioteket på Chateau Neuf. Pils i hånda, forrige ukes avis på bordet. Snus i enkelte kjefter. Gjennomgang av avisen er overstått, og den nye papirsyklusen begynner med idérunde i andre halvdel av redaksjonsmøtet. Alle må komme med én idé til en sak som kan skrives. Eksamensperiode preger innsatsen.

– Tre til neste gang, sier én mellomleder etter en annen.

De vet konsekvensene av å ikke komme med en idé – da må de triple på neste redaksjonsmøte. Journalistene er derimot forberedt. SiO skal arrangere «Single's night» neste uke. Kunne det vært gøy å dekke?

Nyhetsredaktør noterer flittig.

– Ehh, hundre til neste gang? kommer det fra korrektursjef.

En journalist lurar på om det kunne vært gøy å snakke med studenter som mener at studentdemokratier er meningsløse? Valgoppslutningen er jo mildt sagt laber. Det nikkkes.

Mellomledere lyser ut oppdrag. Kulturredaktør trenger noen til en bokspalte. Og kan noen anmelde et album? Som alltid trengs det folk til nyhetsvakt. Hvem melder seg?

Stillhet. Redaktøren minner om at det kun er to aviser igjen.

– Jeg kan hvis det er krise? nøler en journalist.

I en studentavis midt i eksamensperioden? Ja, det ser sånn ut.

Mandag 14: 30

Morgenbladet er brettet ut, røren renner utover jernet – det er tid for vaffler og quiz på kontoret.

– Har vaffeljernet streiket?

Jernet byttes ut, og snart er noen nesten hele vaffler klare.

En redaktør, en nyhetsredaktør, tre journalister og en fotograf er det som skal til for å klare elleve riktige av 20 spørsmål. Bedre lykke neste gang! Senere på dagen er det duket for vinsmaking. Ukens vin er en sangria til under hundrelappen. Juryen er fornøyd, og vikarierende vinnmelder finner på et nytt begrep: sødmekvalme – noe denne vinen unngikk.

Tirsdag 18: 49

Fra idé til utførelse. «Single's night» er her, og fotosjef (kamouflert som journalist) er på plass for å dekke begebenheten. Det går litt trått i starten. – Jeg har snakket med masse folk, men hver gang jeg sier at jeg er fra en avis så snur de seg vekk, sier han.

– Er du her for saken eller for deg selv?

– Hadde jeg vært her for meg selv, hadde jeg gått, er vel trygt å si.

Etter hvert går det bedre. Arrangøren lar seg intervjue – hvis fotosjefen først danser. Joda, alt for saken! En stiv salsa, så er samtalen sikret.

Onsdag 15: 18

Et par journalister og nyhetsredaktør sitter på nyhetsrommet. De siste sakene skal inn, helst før kl 16. Går det? Nesten.

Desken er i gang med uttegning. Hvordan skal en sak om falske orgasmer illustreres?

– «Orgasms – I'm faking it»? foreslår en noe fyllesyk desksjef.

– Ja, ja. Jeg elsker det, svarer fotosjef, no pun intended.

Er redaktøren stresset? Ikke enda. Det blir nok verre i seks-tiden, spør han.

Joda. Jeg gjentar spørsmålet med jevne mellomrom. Litt over syv og langt på overtid, er han lei.

– Stressnivå nå?

– Det er fint hvis du slutter å spørre om det nå, sier redaktøren.

Deskingen fortsetter, sidene saumfares for skrivefeil og illustrasjoner lages – og kastes – og lages om igjen. Fotosjef lurer på om han kan få låne et ansikt? Joda, nyhetsredaktør stiller opp, og hennes gapende munn får pryde en sak om hva Blindern-studentene kjøper mest av.

– Noen har fucka med et eller annet på anmeldersida, og dere skal være veldig glade for at jeg ikke vet hvem det er, utbryter desksjef. Hun har endelig løst et teknisk problem hun har basket med i en time.

Jeg sjekker stressnivået til redaktøren igjen når klokken nærmer seg 20:00.

– Er det mer eller mindre stress å ha en reporter med på desken?

– Mer stress.

– Det er lite kaffe her?

– Vi vil jo også sove i natt, svarer redaktøren.

Hvordan skal forsiden se ut? Det diskuteres. Oppslagssak er studentenes partimåling. Skal det fokuseres på at Høyre har krisemåling, eller at SV har drømmemåling? Det blir Erna. «Aldri vært mer upopulær» plasseres over et blått-hvitt bilde av toppen av nylig avtroppet statsminister Solbergs ansikt.

– Nå er klokken ti på... Ikke for å stresse noen, minner deskjournalisten om.

Alle sidene må lastes opp til trykkeriet før klokken 21:00. Forsiden fikses og justeres til siste stund. Rundt deskeren som redigerer den, har resten samlet seg.

– Noe mer, noe mer? spør han.

«Neil!» ropes det i kor. Forsiden er ferdig.

– Altså, for en forsides! mener nyhetsredaktør.

Klokken 20:53 er avisa levert til trykk. Redaktørens stressnivå nå?

– Det er i vater.

Torsdag 12:17

Felles mail fra redaktøren: «Politikk, sex, uteliv og sterke meninger: Hva mer trenger en avis å inneholde? I kveld er det duket for årets nest siste redaksjonsmøte i biblioteket på Chateau neuf klokka 18.00.»

Torsdag 18:00

Nok en gang: Biblioteket på Chateau Neuf. Pils i hånda, denne ukens avis på bordet. Snus i enkelte kjefter. Avisen skal gjennomgås side for side. Redaksjonen er enstemt om at forsiden funker bra. Kun noe småpirk.

– Vi blar, sier redaktøren.

Det blas, og det kommenteres. Ris og ros.

– Verdens lengste ingress, sier debattredaktøren til en nyhetssak.

Hun mener det ikke som et kompliment. – Bildeteksten er dessuten altfor kjedelig, skyter en journalist inn.

Hver minste spalte skal diskuteres. Forslag til spørsmål man kunne ha stilt, perspektiver som kunne vært løftet frem. Noe er visst litt for rotete, en illustrasjon er visst litt feil. Kunne gutteperspektivet kommet inn i saken om orgasme? En fotograf roser en annen for et bilde hun er imponert over.

Til slutt, baksiden. Satire, vinanmeldelse, quiz og rebus.

– Er det morsomt? spør redaktøren.

Svaret er visst ja.

Med det er Universitas-uka ferdig, og det er tid for en kort pause. Tid til å kjøpe enda en øl eller pepsi, røyke en sigarett eller slå av en prat. Hele femten minutter, før sykklusen starter på nytt, og neste ukens avis skal planlegges. Nye idéer, nye oppdrag, nye frustrasjoner og nytt stress. Det gledes.

universitas@universitas.no

Deadline: Redaktør Endre Ugelstad Aas (t.h.) og resten av desken følger med på forsides siste finish.

Vi blar: Alt skal kommenteres.

Hans Majestet Grisen: Chateau Neufs maskot overvåker redaksjonsmøtet.

Fortellingen om tassen, taco, en gås og en and

Universitas bygger ikke bare CVen. For tacoklubben er Tassen også vennskap for livet.

FOTO: PRIVAT

Sterke meninger: Det er sterke meninger internt i tacoklubben om hva som er best på tacoen, ifølge Andreas Slettholm. Fra venstre Nordis Tennes, Anna Kiperberg Werenskjold, Lise Grønscar, Andreas Slettholm, Øystein Aldridge, Liv Rønnaug Bjerke Lilleåsen og Cornelia Kristiansen.

Det var det aller mest utfordrende året, og da jeg var ferdig med det, følte jeg at jeg kunne klare nesten enhver oppgave, som jeg fikk hevet på meg

Andreas Slettholm, tidligere tasser og medlem av tacoklubben

tekst Maria Jostad

– Vi snakker mye om taco og makt. Og en del om Universitas.

Slik beskriver Andreas Slettholm tacoklubben til Universitas over Zoom. Tacoklubben er en samling bestående av til sammen ti tidligere tassere som møtes jevnlig for å spise taco. Alle var aktive i Universitas i 2009.

– Klubben er opptatt av å fremstå som et mektig, hemmelig nettverk som helst ikke vil ha pressens kritiske søkelys på seg, sier Slettholm med glimt i øyet.

Slettholm var redaksjonsleder i Universitas i 2009. I dag jobber han som kommentator i Aftenposten, der han for øyeblikket er i pappaperm.

Klubbmedlem Tora Systad Tyssen forklarer at klubben oppstod blant en gjeng som var på vei ut av Universitas. En kveld skulle Kristoffer Hatteland Endresen invitere dem på middag.

– Han la alltid veldig store planer. Han ble inspirert av noe han hadde lest fra Andreas Viestad, om at man kunne fange en gås eller en and i Frognerparken, drepe den og tilberede den. Kristoffer fabulerte om at han skulle gjøre dette til oss, sier Tyssen.

Diskusjonen om hva han skulle servere til middag, gikk frem og tilbake.

– Så endte det med taco. Vi kom frem til at det er jo ofte taco det blir. Det enkleste er ofte det beste, sier Tyssen.

Som et gammelt ektepar

Under middagen bestemte gjengen seg for å ha en tacoklubb.

– Vi har fått en god del flere medlemmer enn de fem opprinnelige, men det er tidligere Universitas-folk, som har blitt med. Vi er et tihodet troll, sier Tyssen

Selv startet Tyssen i Universitas høsten 2007. Hun var journalist i ett år og featur-redaktør i et halvt år. Tyssen har master i Midøsten-studier fra Universitet i Oslo.

I dag bor hun i København og driver en, snart to, klatrehaller. Hun har tidligere vært leder av Fellesutvalget for Palestina. Akku-

Før, da vi var unge og vakre, så drakk vi oss fulle og spiste taco ofte

rat nå er hun i barselpermisjon.

Hvor ofte har dere møter?

– Før, da vi var unge og vakre, så drakk vi oss fulle og spiste taco ofte, sier Tyssen.

– Og fordelte styreverv, legger Slettholm til.

– Nå er det mer en gang iblant, etter ungenes leggetid, sier Tyssen.

Foruten Tyssen og Slettholm, består tacoklubben blant annet av debattredaktøren i Forskning.no, redaktøren av Flynytt og et medlem av Koronakommisjonen.

Men mest av alt er tacoklubben en gjeng med gode venner.

– Vi spiser taco og har en Messenger-tråd, lang som et vondt år, og litt lenger enn det. Vi er som et gammelt ektepar, som består av ti personer, sier Tyssen.

Konkurransen i julebord

Med tiden har tacoklubben også blitt spredd geografisk, men de samles til det årlige julebordet.

Da gjengen følte seg for gamle til å møte på julebordet til Universitas, holdt de like så godt et konkurrerende julebord samme dag.

Tora Systad Tyssen, tidligere tasser og medlem av tacoklubben

– Jeg tror vi var på et Universitas-julebord, da Nordis Tennes var ferdig som redaksjonsleder, og så merket vi at vi var blitt for gamle og kjente for få, sier Tyssen.

– De første årene hadde vi priser, som «Årets mann» og «Årets nykommer». Det har det også blitt litt mindre av med åra, sier Slettholm.

Slettholm sier året han jobbet fulltid i Universitas som redaksjonsleder, er det året han har lært mest av.

– Det var det aller mest utfordrende året,

og da jeg var ferdig med det, følte jeg at jeg kunne klare nesten enhver oppgave, som jeg fikk hevet på meg, sier Slettholm.

– Det var mye armer og bein, og sene deadlines, sier Slettholm.

Tyssen beskriver jobben i Universitas som mye jobb, for lite penger.

– Men det var skikkelig gøy. Vi hadde ikke giddet hvis det ikke var gøy, sier Tyssen.

Finere med åra

– Hva er best på tacoen?

– Nå åpner du Pandoras eske her. Dette er det veldig sterke meninger om internt i tacoklubben. Det er noen som foretrekker ren arbeiderklassetaco, med guacamole på boks. Vi har også en borgerlig fraksjon, sier Slettholm.

– De er litt finere på det, sier Tyssen.

Tyssen sier de alle har blitt finere på det, i takt med at medlemmene har blitt eldre.

– I begynnelsen måtte vi spleise på hver middag. Det var lov å gi beskjed, hvis man som vert ikke hadde råd til å betale. Vi var på studentøkonomi, men nå er det ikke like mye First Price, heldigvis, sier Tyssen.

Det er delte meninger i tacoklubben om hvorvidt det er viktig å utfordre tacoen. Selv mener Slettholm det er viktig å ikke ha for snevre rammer for hva som kan oppleves som taco.

– Jeg laget maisgrøt en gang, sier Slettholm.

universitas@universitas.no

UNIVERSITAS
ORGAN FOR STUDENTENE I OSLO

10/68

UNIVERSITETSFORLAGET

**Etter snart et års strev har
det lykkes redaksjonen å ut-
forme den nøytrale førsteside**

Det «enkle» er ofte det beste...

Universitas utg. 10 1968

UNIVERSITAS

75 ÅR

STED: Kulturhuset

NÅR: Tirsdag 7. desember, kl. 18:30

Debatt:

MYTEN OM HELTIDSSTUDENTEN

– Jobber dagens studenter mer ved siden av studiene enn sine foreldre?
Eller koster det rett og slett mer å være student i dag?

Panel:

Raino Malnes, professor i statsvitenskap ved UiO.
Elisabeth Hovdhaugen, sosiolog og forsker ved NIFU
Maika Marie Godal Dam, leder for Velferdstinget i Oslo og Akershus
Maren Grøthe, Stortingsrepresentant for Senterpartiet og medlem
av utdannings- og forskningskomiteen

Konsert med:

VILLVEIS

**Se arrangementet på
Facebook:**

